

Kulturminneplan i kommunane 2013-2016

Årsrapport 2015



Innhold

Samandrag	3
Bakgrunn.....	3
Politisk handsaming i 2014 og 2015.....	4
Aktivitet og resultat.....	6
Kunnskap og kompetanse	6
Samarbeid	8
Kulturminneplanar	10
Dokumentasjon.....	12
Ressursbruk.....	14
Resultat og evaluering	15
Vedlegg.....	15

Samandrag

Kulturminnekompetanse i kommunane 2013-2016 – KIK er eit prosjekt i regi av Hordaland fylkeskommune som arbeider for å auke kulturminnekompetansen i fylket. Fylkeskommunen, staten, kommunane, musea og frivillige samarbeider om lokale kulturminneplanar. Målet er å:

- styrka kommunal kulturminnekompetanse for å redusere tap av lokale kulturminne og bidra til at kommunane tek i bruk kulturminne som ressursar for oppleving, kunnskap og verdiskaping
- betre samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunane
- styrka alle kommunane sitt arbeid med kulturminneplanar
- Leggje til rette for bruk av digitale kulturminneregister i kommunane

Satsinga starta i 2013, men det var først i 2014 at prosjektorganisering var på plass og fylkeskommunen hadde ressursar til å følgje opp. Kulturminneplanarbeid er vel motteke og dei fleste kommunane har komme godt i gang. Erfaringar både her i Hordaland og nasjonalt viser at kommunane treng tid for å få kulturminneplan arbeidet forankra i andre delar av kommunen si verksemd og gjere det kjent blant innbyggaren. Det er gjennom slike prosessar at:

- kommunen og innbyggjarar blir kjend med og få eigarskap til kulturminna
- kommunen og innbyggjarar kan peike ut kulturminne som kjennemerke for kommunen og som kan vera med å fortelje kommunen si historie.
- kulturminnekompetanse i fylket vert styrka.

Fylkeskommunen har ein sentral plass i prosjektet gjennom tilrettelegging, utarbeiding av samarbeidsmodellar, kunnskapsformidling og rådgjeving. I løpet av 2014 og 2015 har dei ulike sektorar i kommunane, historielag, frivillige, musea, Fylkesmannen, Riksantikvaren og fylkeskommunen samarbeidd, og prosjektet har gjennomført planlagde aktivitetar i deifire satsingar :

1. Kunnskap og kompetanse
2. Samarbeid
3. Kulturminneplanar
4. Dokumentasjon

Bakgrunn

Kompetanseutvikling i lokalforvaltninga er eit av innsatsområda i det nasjonale kunnskapsløftet for kulturminnevernet, initiert av Klima- og miljødepartementet og Riksantikvaren. I 2013 vedtok fylkesutvalet målet om at alle kommunar i Hordaland bør ha kommunedelplanar for kulturminne. Same år løyvde Riksantikvaren midlar til utvikling av kulturminnekompetansen i kommunane i Hordaland, og fylkeskommunen etablerte prosjektet *Kulturminnekompetanse i kommunane 2013-2016 (KIK)*. I økonomiplanen 2014-2017 har fylkestinget vedteke ei årleg ramme på 1 mill. kr til føremålet, og det er sett av ressursar til kompetansebygging og rettleiing i kommunane. Riksantikvaren har signalisert at dette er eit satsingsområde fram til 2017.

Hordaland er eit fylke med særreie utfordringar, mellom anna med sterke demografiske endringar med høg vekst i Bergensregionen og i kystkommunane, og nedgang i indre strøk. Desse endringane utfordrar fylket sine kulturminne på ulike vis. Mens kulturminne og kulturlandskap i indre strøk er prega av nedfall og gjengroing står kulturminne i vekstområde ofte i fare for nedbygging.

Utfordringar for kulturminnevern i Hordaland er:

1. Høgt tap av lokale kulturminne
2. Kulturminnevern lite tydeleg som fag- og politikkområde i lokal forvaltning
3. Manglande kulturminneplanar for mange kommunar
4. Manglande tilgang til digitale register over kulturminne i alle kommunar

Strategiar for å løyse utfordringane:

1. Utvikling av kompetanse i kommunane
2. Betre samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunane med vekt på tidleg dialog som reduserer tal på motsegnssaker
3. Styrkje kommunane sitt arbeid med kulturminneplanar
4. Leggje til rette for bruk av digitale kulturminneregister i kommunane

Politisk handsaming i 2014 og 2015

2014

Sak PS 14/14, 21.01.2014, Fylkesutvalet sitt vedtak:

1. Fylkesutvalet sluttar seg til innhaldet og satsinga og vedlagt prosjektplan for prosjektet Kulturminneplan i kommunane 2013-2016.
2. Fylkesutvalet ser det som viktig med god dialog med kommunane i kulturminnesaker.

Sak PS 84/14, 03.06.2014 Kultur- og ressursutvalet sitt vedtak:

1. Kultur- og ressursutvalet ber om føreseielege statlege rammer frå Riksantikvaren i samband med kulturminneplanarbeid i kommunane.
2. Kultur- og ressursutvalet føreset at kommunane i prosjektet utarbeider kommunedelplan for kulturminne basert på brei medverknad, og med rettsverknad og politisk forankring heimla i plan- og bygningslova.
3. Kultur- og ressursutvalet løyver kr.1.400.000 av budsjettpost 10.400.735.84 slik:

	Kommune	Søknad reg.	Søknad plan	Tilskot reg.	Tilskot plan
1	Austevoll	100 000	100 000	100 000	0
2	Bømlo	100 000	100 000	100 000	0
3	Etnes	100 000	100 000	0	100 000
4	Fedje	100 000		0	100 000
5	Fjell		100 000		100 000
6	Granvin	100 000		0	100 000
7	Kvam	100 000	100 000	100 000	0
8	Kvinnherad		100 000		100 000
9	Meland	100 000	100 000	100 000	0
10	Radøy		100 000		100 000
11	Stord	Ikkje spesifisert			0
12	Sund		100 000		100 000
13	Sveio		50 000		0
14	Ullensvang	100 000	100 000	0	100 000
15	Vaksdal		100 000		100 000
16	Øygarden		100 000		100 000
		800 000	1 250 000	400 000	1 000 000

2015**Sak 58/2015, 15.04.2015, Kultur og ressursutvalet sitt vedtak:**

1. Kultur- og ressursutvalet føreset at kommunane i prosjektet utarbeider kommunedelplan for kulturminne basert på brei medverknad, og med rettsverknad og politisk forankring heimla i plan- og bygningslova.
2. Kultur- og ressursutvalet løyve kr 1 800 000,- av budsjettpost 10.400.735.84 slik:

	Kommune	Tildelt 2011-2014	Søkt 2015	Tildelt 2015
1	Askøy	0	100 000	100 000
2	Austevoll	100 000	100 000	100 000
3	Austrheim	100 000	100 000	100 000
4	Bømlo	100 000	100 000	100 000
5	Eidfjord	100 000	100 000	100 000
6	Etne	100 000	100 000	100 000
7	Fedje	100 000	100 000	100 000
8	Granvin	100 000	100 000	100 000
9	Kvam	100 000	100 000	100 000
10	Meland	100 000	100 000	100 000
11	Odda	110 000	100 000	0
12	Os	0	200 000	100 000
13	Osterøy	0	200 000	200 000
14	Stord	0	100 000	100 000
15	Tysnes	0	200 000	200 000
16	Ullensvang	100 000	100 000	100 000
17	Ulvik	100 000	100 000	100 000
18	Sveio, Fitjar og Stord	-	470 000	0
			2 470 000	1 800 000

Aktivitet og resultat

Aktivitetane i prosjektet er organisert gjennom dei fire satsingsområda: Kunnskap og kompetanse, samarbeid, kulturminneplaner og dokumentasjon. Nokre aktiviteter kunne har vore plassert under fleire av desse satsingsområda, men denne gjennomgangen tar utgangspunkt i inndelinga i prosjektplanen, sjå vedlegg.

Prosjektplanen vart utarbeidd av ei interngruppe i løpet av hausten 2013 og politisk handsama 21.01.2014.

Styre for prosjektet vart fastsett i løpet av våren 2014.

- Leiar - Per Morten Ekerhovd, fylkeskonservator, Hordaland fylkeskommune
- Marit Rødseth, plansjef, Hordaland fylkeskommune
- Ellen Tveit, Sveio kommune, Samarbeidsråd for Sunnhordland
- Knut Markhus, Kvam herad, Hardangerrådet
- Berit Vik, Fjell kommune, Regionrådet Vest
- Knut Moe, Modalen kommune, Regionråd Nordhordland IKS, (vara - Rune Heradstveit)
- Trygve Solløs, Museum Vest
- Egil Hauge, Fylkesmannen i Hordaland

Regionsråda vart beden om å føreslå medlemmer til styringsgruppa.

Styremøte var 09.09.2014 og 05.01.2015.

Kunnskap og kompetanse

Alle aktivitetar er med på å auke kunnskap og kompetanse, men hovudfokus i denne satsinga er å auke forståing for kulturminnelova, plan- og bygningslova, forskriftene, handtering av kulturminne i plan- og byggesaker, planleggingsmetodikk og bygningsvern, vedlikehald, tilrettelegging, skjøtsel, formidling og verdiskapingsarbeid.

I mars arrangerte vi ei fellessamling om handlingsplandelen av kulturminneplan. Dette var ei vidareføring av fjorårets fellessamlingar som fokusert på verddivurdering av kulturminne og innhald i ein kulturminneplan.

Hovudfokus i 2015 har vore på fire regionale verkstad. Deltakare har inkludert representantar frå dei frivillige, kommunalt tilsette frå kultur, plan og landbruk, politikar, og tilsette frå musea. Verkstadane har vore på lokale møteplasser i regionen. Kommunane har presentert kulturminnearbeid i sin kommune med ein gjennomgang av status, spesielle kulturminne, utfordringar, medverknad og korleis fylkeskommunen kan bidra.

Deltakare og fylkeskommunen har lært av kvarandre gjennom desse verkstadene. Å lage gode lokale kulturminneplaner er en prosess som involverer bredt. Ulik type kulturminnekompetanse ligg på ulike aktørar med forskjellige roller. Verkstadene har vore med på å klargjere dei ulike rollene. Det viser seg at det er ofte god kulturminnekompetanse lokalt, men at dette er lite synleg og vektlagt i kommunane.

Følgjande aktivitetar innan kunnskap og kompetanse er gjennomført i løpet av 2015:

Aktivitet 2015 – Kunnskap og kompetanse	Dato	Målgruppe
Verkstad – Handlingsplan og rutinar, Terminus i Bergen	05.03.2015	Kommunane
Verkstad –Hardanger, Hardanger og Voss museum	05.05.2015	Hardanger kommunane
Verkstad – Sunnhordland, Gruvemuseet Litlabø, Stord	21.- 22 mai 2015	Sunnhordland kommunane
Verkstad – Nordhordland, Hella skulestova, Radøy	09.09.2015	Nordhordland kommunane
Kurs - kulturminnedatabase og kart, HFK	25.09.2015	Kommunane
Verkstad - Bergen og omegn, Stusshamn, Askøy	30.09.2015	Bergen og omegnkommunane
Kultur- og idrettskonferanse, Bergen Sesjon 2 - Kulturminne som ressurs	12.11.2015	Frivillige, kommunane, musea fylkeskommune



09.09.2015 – Verkstad Nordhordland på Hella skolestove, Radøy



29.10.2014 - Kulturminneplanverkstad på Salhus – pause

Samarbeid

Her er nokre av tiltaka som er planlagt gjennomført i løpet av KIK prosjekt, jf prosjektplanen under tema samarbeid. Det er for det meste aktiviteter som skjer gjennom heile prosjektperioden. Det er for tidleg å konkludere med at vi har gjennomført desse, men vi har sett fokus på nokre av dei.

Planlagt aktivitet	Tiltak:
Rådgeving	Eiga rådgevingingsordning for kommunane - tidleg og tydeleg – leggje fram planar og tiltak utanom planforum. Vekt på å rydde i motsegnssaker.
Partnerskapsmodell	Basert på gjeldande roller, ansvar og samarbeid mellom kommunane og fylkeskommunen etablerast partnerskapsmodell for auka kommunalt handlingsrom i kulturminnevernet.
Kommunane og musea	Styrke kommunen og musea sin kompetanse om kulturminne og utvikle samhandling og samarbeid som vil vere utover prosjektet: <ul style="list-style-type: none"> - Modellar for korleis musea og frivillige kan stø kommunane med registreringsarbeid, skjøtsel, vedlikehald og formidling. - Styrka kontakt mellom kommunane og musea om kulturminnevern og verdiskaping
Koordinert verkemiddelbruk	Etablering av ordningar for kommunale tilskot til lokalt prioriterte kulturminne med medverknad frå fylkeskommunen og staten.
Konkrete oppgåver og samarbeidsprosjekt - døme	<ul style="list-style-type: none"> - Skjøtsel og formidling - Styrke formidling av forhistorie i musea - Kulturminneprosjekt i Den kulturelle skulesekken
Informasjon	Nettportal hos Hordaland fylkeskommune: alt om prosjektet og med link til kommunedelplan for kulturminne, informasjon om kurs og verkstad, informasjon om kulturminne i kommunane i Hordaland.

Rådgeving - får ned tal på motsegn

Å få ned tal på motsegnssaker når det gjeld kulturminne har vore ei satsing i den interne sakshandsaminga hos fylkeskonservatoren. I løpet av 2014 hadde kultur- og ressursutvalet motsegn til 6 planar med bakgrunn i kulturminneinteresser. I 2015 har det vore en motsegnssak som gjaldt kulturminne. Dette viser ein nedgang i tal motsegnssaker. Det er litt for tidleg å konkludere om tiltak har virka, men det går i riktig retning.

Tidleg dialog i saker som gripa inn i verdfulle kulturminne er eit av tiltaka som det er sett fokus på. Betre informasjon på våre nettsider og meir offensiv formidling av undersøkingsplikt og sakshandsamingsrutinar rundt kulturminne blant private konsulentar og kommunetilsette vil kunne redusere tala på motsegner.

KURE 2015 – MOTSEGNSAKER KULTURMINNEINTERESSER

Kommune	Plantype	Område	Saksnr	KURE dato	kommentar -motsegn
Voss	Kommuneplan		PS 14/2015	22.01.2015	Område B15 Hellesnes og Område R4C Hylle og Bjørkemoen i konflikt med nasjonale kulturminneverdi

Den kulturelle skulesekken

I ordninga med den kulturelle skulesekken har ein etablert eit fagleg råd som inkluderer ein med kompetanse innfor kulturarv som vurderer søknadene som kjem inn.

I tillegg vert det meir utadretta verksemd for å få inn fleire søknader innan kulturarv. Ordninga med det kulturelle skulesekken vart presentert for Hordaland museums lag sit årsmøte i mars. I 2015 har det kome inn nokre få søknader med fokus på kulturarv. Fleire musea har etablert eige satsing mot skolebarn utanom det kulturelle skulesekken.

Samarbeidsprosjekt

Det var fleire gode samarbeidsprosjekt på skjøtsel og formidling av førhistorie som involverer frivillige, barn, kommune og musea i Hordaland i 2015. Blant desse er skjøtsel av munketrappene, det gamle ferdsvog opp til Hardangervidda frå Opedal i Ullensvang herad og det førhistorisk nausttuft ved Rommetveit på Stord.



26.10.2015 – Del av munketrappene etter skjøtsel, Ullensvang herad



04.06.2015 – Samarbeid med Stord kommune og frivillige om skjøtsel av nausttuff på Rommetveit, Stord.

Nettportal

Nettportal med alt om prosjektet, rettleiingar, gode døme, nyheiter, informasjon om kurs og verkstad er på plass og under stadig forbetring.

Internett - <http://www.hfk.no/Hordaland-fylkeskommune/Kultur/Kulturminneplan/>

Partnerskapsmodell - Kommunane og musea - Koordinert verkmiddelbruk,

Etterkvart som kommunane kjem litt lenger med kulturminneplanarbeid er det meir aktuelt å fokusere på desse tre oppgåvene. I 2016 vil prosjektet skissere partnerskapsmodellar som kan vera aktuelle når kommunen har vedtatt kulturminneplanar. Når det gjeld samarbeid mellom kommune og musea har vi brukt 2014 og 2015 til å gjera bygningsvernkonsulentane og kommunetilsette meir kjent med kvarandre og alle har vore invitert til samlingane.

Følgjande aktivitetar innan samarbeid er gjennomført i løpet av 2015:

Aktivitet 2015 - Samarbeid	Dato	Målgruppe
Rydde i motsegnsaker - meir informasjon på nett	pågåande	Kommunane
Nettportal	pågåande	Alle
Samarbeidsprosjekt skjøtsel Munketrappene, UL-LENSVANG	pågåande	Frivillige
Samarbeidsprosjekt skjøtsel nausttuft, Rommetveit STORD	Juni 2015	Frivillige, skolen, kommunen
Den kulturelle skulesekken v/Hordaland museum-slags Årsmøte	Mars 2015	Musea
Påvising av automatisk freda kulturminne øydegard på AUSTRHEIM	20.05.2015	Kommunen
Kulturminneløype Valestrand, OSTERØY	12.09.2015	Frivillige, kommunen, musea
Kulturminnevandring Gullbrå, VAKSDAL	13.09.2015	Frivillige, kommunen, musea
Foredrag om øydegard og kulturminnevandring på RADØY	20.09.2015	Frivillige, kommunen

Kulturminneplanar

Arbeid med kulturminneplanar i kommunane tar lengre tid enn venta. I prosjektplanen vert det indikert at seksten kommunar skulle ha vedteke kulturminneplanar innan utgangen av 2015. Dette målet vart ikkje nådd. Fitjar, Vaksdal og Sveio vedtok kulturminneplan i 2015. Dei starta arbeidet i 2012. Det tar tid å få ein slik plan forankra og formidla i lokalsamfunnet. Riksantikvaren ser same tendensen nasjonalt.

Mange kommunar har komme godt i gang og fleire har fått vedtatt planprogram for kulturminneplanarbeid i løpet av 2015.

NORDHORDLAND	SUNNHORDLAND	HARDANGER/VOSS	VEST	BERGEN OG OMEGN
Modalen (2000)	Stord (2009)	Voss (2004)	Fjell 2013	Fusa 1998
Masfjorden (2009)	Sveio (2015)	Jondal (2009)	Sund 2013	Samnanger 2013
Lindås (2011)	Fitjar (2015)	Odda (2012)	Øygarden 2013	Vaksdal (2015)
Austrheim 2013	Kvinnherad 2013	Ulvik 2013	Askøy 2015	Os 2015
Radøy 2013	Austevoll 2014	Eidfjord 2013		Bergen
Meland 2014	Etnes 2014	Kvam 2014		
Fedje 2014	Bømlo 2014	Granvin 2014		
Osterøy 2015	Tysnes 2015	Ullensvang 2014		

Ferdig kulturminneplan

starta 2013

starta 2014

starta 2015

ikkje søkt

Følgjande aktivitetar innan kulturminneplanar er gjennomført i løpet av 2015:

Aktivitet 2015 - Kulturminneplanar	Dato	Målgruppe
Vedtatt kulturminneplan 2015		
Fitjar	30.09.2015	
Sveio	12.10.2015	
Vaksdal	14.12.2015	
Vedtatt planprogram for kulturminneplan 2015		
Radøy	29.01.2015	
Bømlo	23.03.2015	
Tysnes	25.03.2015	
Austrheim	22.04.2015	
Kvam	16.06.2015	
Meland	25.11.2015	
Kvinnherad (sendt på høyring)	03.12.2015	
Oppstartsmøte		
Austevoll	15.06.2015	Frivillige, kommune
Kvam	27.08.2015	Styringsgruppe-frivillige, kommune
Tysnes	08.09.2015	Arbeidsgruppe-frivillige, kommune
Møte kommune, frivillige osv.		
STORD innlegg om bygningsvern - fylkeskommune si rolle	14.04.2015	Eigarar, kommunestyre, administrasjon, frivillige
FITJAR innlegg om bygningsvern - fylkeskommune si rolle	15.04.2015	Eigarar, kommunestyre, administrasjon, frivillige
FJELL oppstart registrering frivillige	16.06.2015	Frivillige Bjørøy, Tyssøy, kommunen,
SVEIO arbeidsgruppe – møte om kulturminneplan før offentleg høyring	20.04.2015	
KVAM innlegg på folkemøte om kulturminne	03.12.2015	Alle



Kulturminneplan for Sveio, Fitjar og Vaksdal vart vedtatt i 2015.

Dokumentasjon

Lokal kulturminneregistrering er starta opp i fleire kommunar. Utfordringar knytt til kor lokale kulturminnedata skal lagrast er ikkje løyst. Kulturminnesøk vert utvikla sentralt med dette i tankane. Utfordringa er at kulturminnesøk er ein web-basert formidlingsstad, og er ikkje utforma som ein fullverdig database. Kommunane har meldt tilbake at det er vanskeleg å bruke registreringane i kulturminnesøk i forvaltningsoppgåver. Riksantikvaren har konkludert med at kommunetilsette vil få tilgang til Askeladden, den nasjonale kulturminnedatabasen. Det er gjennom Askeladden at informasjon om kulturminne prioritert av kommunen skal forvaltas.

Riksantikvaren ser at kommunane brukar for mykje tid på nye kulturminneregistreringar og at det er ei av årsakene til forseinking i kulturminneplanarbeid. Fokus no er å starta med dei kulturminne ein kjenner til saman med lokal kunnskap. Då kan ein heller peike ut tema og område som ein ikkje har tilfredsstillande registreringar i handlingsplanen til kulturminneplan, og arbeide med det i framtida.

I 2016, etterkvart som det er klargjort kor kommunane skal forvalte kulturminnedata, vert det sett fokus på å etablere faste rutinar for kven som dokumenterer kva, korleis og kor informasjon av ulike kulturminne skal lagrast og formidlast.

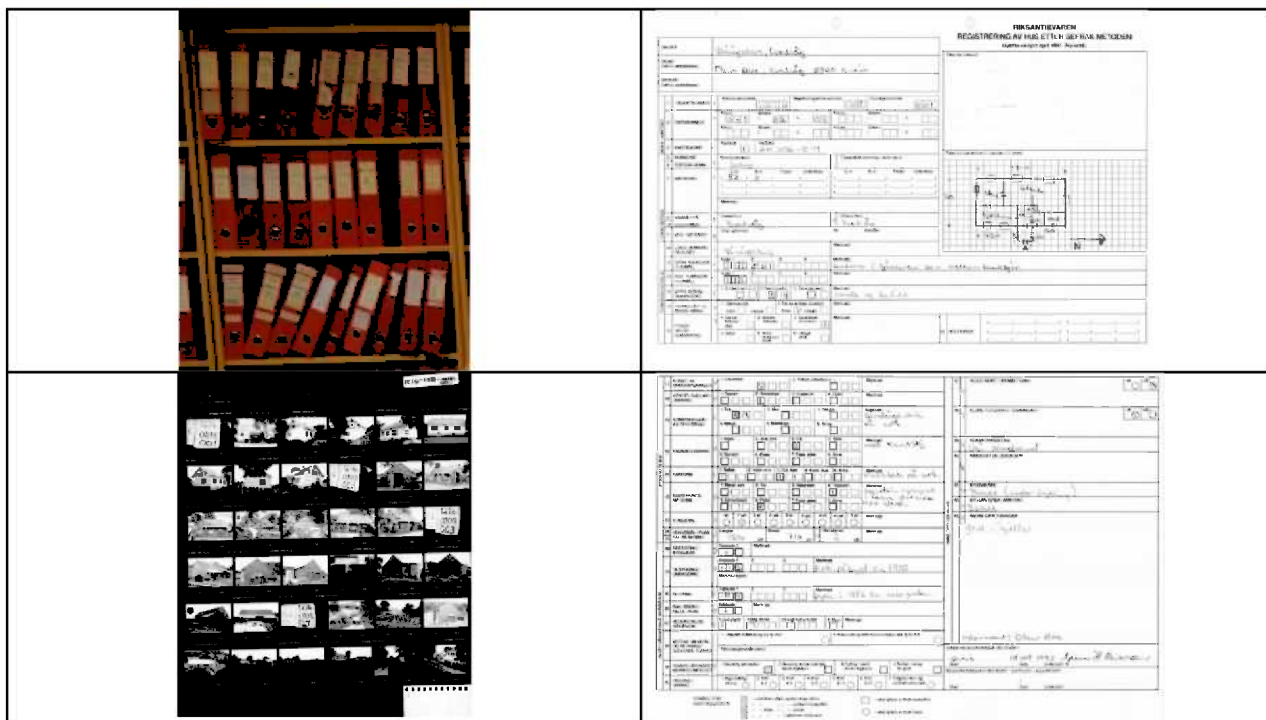
SEFRAK-ARKIV

Delprosjekt - (SEkretariatet For Registrering Av faste Kulturminne i Norge). SEFRAK er eit stort landsdekkjande register av eldre bygningar bygd før 1900. Feltarbeid for dette registeret vart utført mellom 1975-1995. I Hordaland er det over 40000 objekt som er fotografert og skildra. Det er viktig å gjere informasjonen meir tilgjengeleg i kommunane og sikre dette omfattande arkivmaterialet. Fleire kommunar har ikkje teke vare på skjema og foto.

I slutten av 2014 vart det sendt ut konkurransegrunnlag for å få SEFRAK-arkiv (bygningar bygd før 1900), skanna og lagt inn i Braarkiv slik at det er tilgjengeleg for kommunetilsette og søkbart etter gards og bruksnummer og bygningsnummer. Arbeidet er slutført i 2015.



Sefrak-arkiv – klar for skanning av over 100 000 sider








SEFRAK-Arkiv før - samle i permar og søkbart etter SEFRAK ID - kommunenr., kretsnr. Objektnr.

braArkiv | Sefrak-arkiv | SEFRAK | 2 dokumenter i søkeresultat | Riksantikvaren | Innsynsbruker for Hordaland

2 dokumenter i søkeresultat

Se på dokument

Se på dokument	Dokumentkategori	Kommunenr	SEFRAK nr	Byggningsnr	Byggningsstatus	GID	Fotoår	Perimr	Verneverdi
 - 3,74 MB  - 842 kB	Plan, skisse	1216	12160108001	173733763		62/3/0/0	74		
 - 1,63 MB  - 1,04 MB  - 474 kB	Kontaktkopi	1216	12160108001 12160108002 12160108003 12160108004	173733758 173733763 173733763 173733771		62/3/0/0	45		

SEFRAK-Arkiv nå - søkbart etter kommunenr, gards- og bruksnr (GID), og SEFRAK ID

Følgjande aktivitetar innan dokumentasjon er gjennomført i løpet av 2015:

Aktivitet 2014 - Dokumentasjon	Dato	Målgruppe
Kulturminnesøk og Askeladden - Opplæring av Riksantikvaren -Bergen, Sveio, Fitjar, Meland deltok	10.03.2015	kommunane og fylkeskommune
SEFRAK-arkiv skanna, digitalisert, søkbart i bra arkiv. Del prosjekt ferdig	15.12.2015	kommunane og fylkeskommune
Ca. 700 av 900 objekt frå krigsminneregistrering i 2009 er lagt inn i Askeladden	01.05.2015	kommunane og fylkeskommune
Samnanger kommune sine utvalde kulturminne lastet inn i Askeladden	04.11.2015	NIKU, RA, fylkeskommune

Ressursbruk

Oversikt tilskot til kulturminneplanarbeid i kommunane i Hordaland 2011-2015
Kommunar i gråader har vedteken kulturminneplan:

Kommune	Kulturminne- plan (år vedtatt)	HFK plan midlar 2011-2014 kr	RA midlar 2012-2013 kr	Prosjektmidlar 2014 kr	Prosjektmidlar 2015 kr
Askøy				Plan ikkje godkjent	100 000
Austevoll				100 000	100 000
Austrheim			100 000		100 000
Bergen					
Bømlo				100 000	100 000
Eidfjord			100 000		100 000
Etne				100 000	100 000
Fedje				100 000	100 000
Fitjar	2015	100 000	100 000		
Fjell			100 000	100 000	
Fusa	1998				
Granvin				100 000	100 000
Jondal	2009				
Kvam				100 000	100 000
Kvinnhe- rad			100 000	100 000	
Lindås	2011				
Masfjorden	2009				
Meland				100 000	100 000
Modalen	2000				
Odda	2012	110 000			
Os					200 000
Osterøy					200 000
Radøy			100 000	100 000	
Samnang- er	2013		100 000		
Stord	2009				100 000
Sund			100 000	100 000	
Sveio	2015	112 000	100 000		
Tysnes					100 000
Ullensvang				100 000	100 000
Ulvik			100 000		100 000
Vaksdal	2015		100 000	100 000	
Voss	2004				
Øygarden			100 000	100 000	
TOTAL		322 000	1 200 000	1 400 000	1 800 000

Resultat og evaluering

Det er for tidleg med ein omfattande gjennomgang av resultatane av kulturminneplanprosjektet, men det er observasjonar som peikar på at satsinga på kulturminneplanar er eit godt og etterlengta tiltak.

- Dei fleste kommunar har valt å styre prosessen i kommunen utan konsulentteneste
- Kulturminneplanarbeid vart forankra politisk i kommunen
- Fleire sektorar i kommuneadministrasjon er involvert i kulturminneplanarbeid
- Gode gjennomtenkte planprogram
- Utan økonomisk og fagleg støtte hadde ikkje kommunane prioritert dette arbeidet
- Kurs halde av fylkeskommunen vart gjort om til permanente årlege kurs for kommunetilsette
- Involvering av frivillige er eit positivt tiltak og fleire har møtt opp på registreringskurs
- Mange frivillige er godt kompetente fagpersonar med stor lokalkunnskap
- Informasjon om lokale kulturminne publiserast på kommunen sin nettstad
- Lokalhistorikar vart engasjerat til å skrive delar av planen
- Bygningsvernkonsulentane og kommunen kjenner betre til kvarandre
- Kommunetilsette og frivillige får eit eigarskap til kulturminne
- Kommunen får identifisere kor det er viktig å sikre kulturminne og kor det er mogleg med utbygging
- Døme på identitetsskapande kulturminne - Sveio har funne ein spesiell type naust langs Ålfjord med bøkerverkstad over naustet; Vaksdal har funne heilt unikt kulturminne knytt til si sandnæring

Vedlegg

Aktivitetsplan - Kulturminneplan i kommunane 2013.2016 (KIK) – Hordaland fylkeskommune

Aktivitetsplan

Kulturminneplan i kommunane 2013-2016 (KIK) – Hordaland fylkeskommune

■ FERDIG innan desember 2015

Aktivitet	Forklaring fargekode: Aktør*	Gjennomført/starta				Arbeid i gang											
		2013				2014				2015				2016			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Oppstart																	
Seminar - Treng kommunar kulturminneplan	RA, HFK, K																
Utarbeid prosjektplan	HFK																
Fastsett arbeidsgruppe	HFK																
Politisk sak til fylkesutvalet i HFK	HFK																
Prosjektet på internett	HFK																
1. Kunnskap og kompetanse																	
Verkstad - kulturminneplanar	HFK, M, K																
Verkstad - formidling, skjøtsel, vedlikehald, verdiskap.	HFK, M, K																
Verkstad - bygningsvern i praksis med fylkesmannen	HFK, M, FM																
Kurs/verkstad tilrettelagt for kommune/region	HFK, M, K																
Kurs - kulturminnedatabaser og kart	HFK																
Kurs - bygningsvern for kommunane	HFK, M																
Kurs - forvaltning av kulturminne (PBL;KML)	HFK																
2. Samarbeid																	
Rådgeving – rydde i motsegnssaker	HFK, K																
Partnerskapsmodell for auka kommunal handlingsrom	HFK, K																
Samhandling kommunane og musea	HFK, M, K																
- Musea og frivillig stø kommune med registrering, skjøtsel og formidling	M, K																
- Styrka kontakt mellom kommunane og musea om kulturminnevern og verdiskaping	M, K																
Koordinert verkemiddelbruk – etablerer kommunalt tilskot til lokale kulturminne med medverknad frå HFK og staten	HFK, K																
Konkret oppgåve og samarbeidsprosjekt																	
- Skjøtsel, formidling	HFK, RA, K																
- Styrka formidling av forhistorie i musea	HFK, M																

Aktivitetsplan

Kulturminneplan i kommunane 2013-2016 (KIK) – Hordaland fylkeskommune

Aktivitet	Aktør*	2013				2014				2015				2016				
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
- Kulturminneprosjekter i skulesekken	HFK, K																	
3. Kulturminneplanar																		
Dialogmøte med kommunane/region etter behov	HFK, K																	
Verdivurdering av kulturminne med musea	HFK, M, K																	
Tilskotsordning for kommunane inntil kr 100 000,- frå Hordaland fylkeskommune																		
Kulturminneplanlegging – rådgjeving basert på kommunane sine behov og Riksantikvarens mål for kulturminneplanar	RA, HFK, M, K																	
Rapportering status frå kommunane tildelt midtlar	K																	
Tal kulturminneplan vedtatt	K																	8
Tal kulturminneplan revidert	K																	3
Tal kulturminneplan kartfesta (og revidert)	K																	6
4. Dokumentasjon																		
Kulturminneoversikt (eksisterande kunnskap)	HFK, K																	
Kulturminneregistrering (tilskot av inntil kr 100 000,- for kvar kommune frå Riksantikvaren)	HFK, M, K																	
Digitalisering av skjema og foto frå SEFRAK	HFK,																	
Rutinar for kulturminnedata og dokumentasjon	HFK, M, K																	
Statistikk – etablerte styringsdata om kulturminne i alle kommunar (dokumentera utvikling over tid)	HFK, M, K																	
Rapportering styringsgruppe, evaluering, justering	HFK																	
Statusrapportering KURE og fylkesutvalet	HFK																	
Sluttrapportering	HFK																	

*Aktør: K – kommune, M – musea, HFK – Hordaland fylkeskommune; RA – Riksantikvaren; FM – Fylkesmannen

Hordaland fylkeskommune har ansvar for å utvikle hordalandssamfunnet. Vi gir vidaregåande opplæring, tannhelsetenester og kollektivtransport til innbyggjarane i fylket. Vi har ansvar for vegsamband og legg til rette for verdiskaping, næringsutvikling, fritidsopplevingar og kultur.

Som del av eit nasjonalt og globalt samfunn har vi ansvar for å ta vare på fortida, notida og framtida i Hordaland. Fylkestinget er øvste politiske organ i fylkeskommunen.



Agnes Mowinckels gate 5
Postboks 7900
5020 Bergen

Telefon: 55 23 90 00
E-post: hfk@hfk.no

www.hordaland.no

Desember 2015. Kultur- og idrettsavdelinga/fylkeskonservatoren.